

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Kdo zajišťoval péči o děti v době pandemie?

Přírodovědecká fakulta UK, Praha 5. 8. 2021

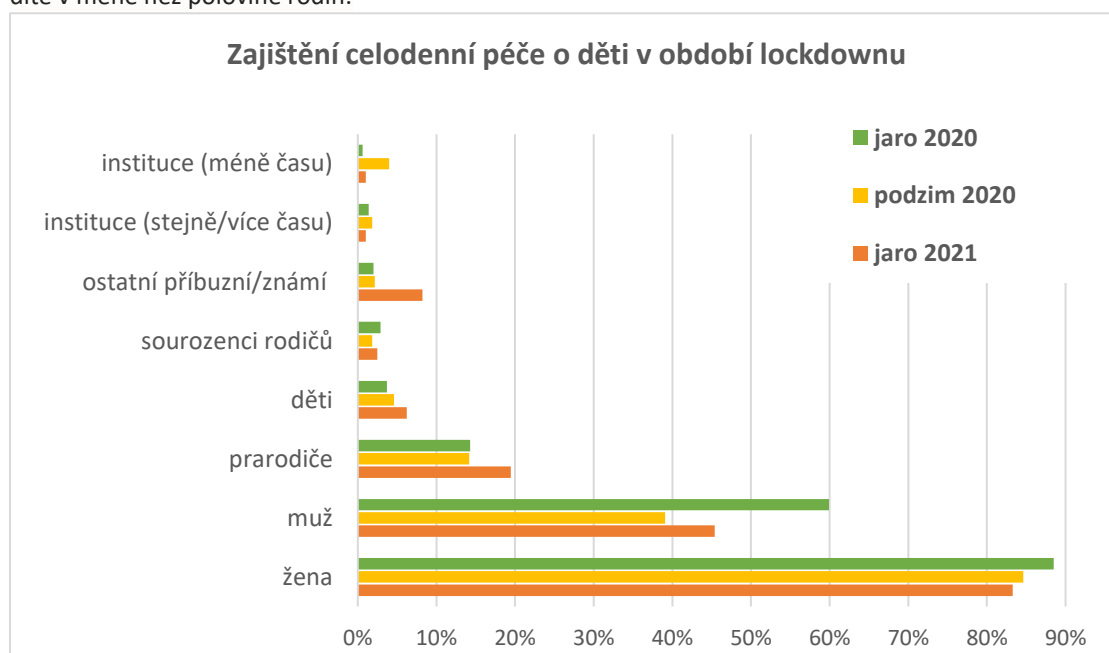
Tisková zpráva

Třemi plošnými lockdowny s výrazným omezením nebo úplným uzavřením škol a školek si české rodiny s dětmi musely projít v uplynulém roce a půl. Právě na toto období a na to, jak v rodinách zajišťovali celodenní péči o děti, se zaměřily otázky probíhajícího výzkumu [Současná česká rodina](#). Z pilotní studie plyne, že celodenní péči o děti zajišťovaly především ženy, a to bez ohledu na to, zda samy také pracovaly nebo nebyly ekonomicky aktivní např. z důvodu péče o malé dítě.

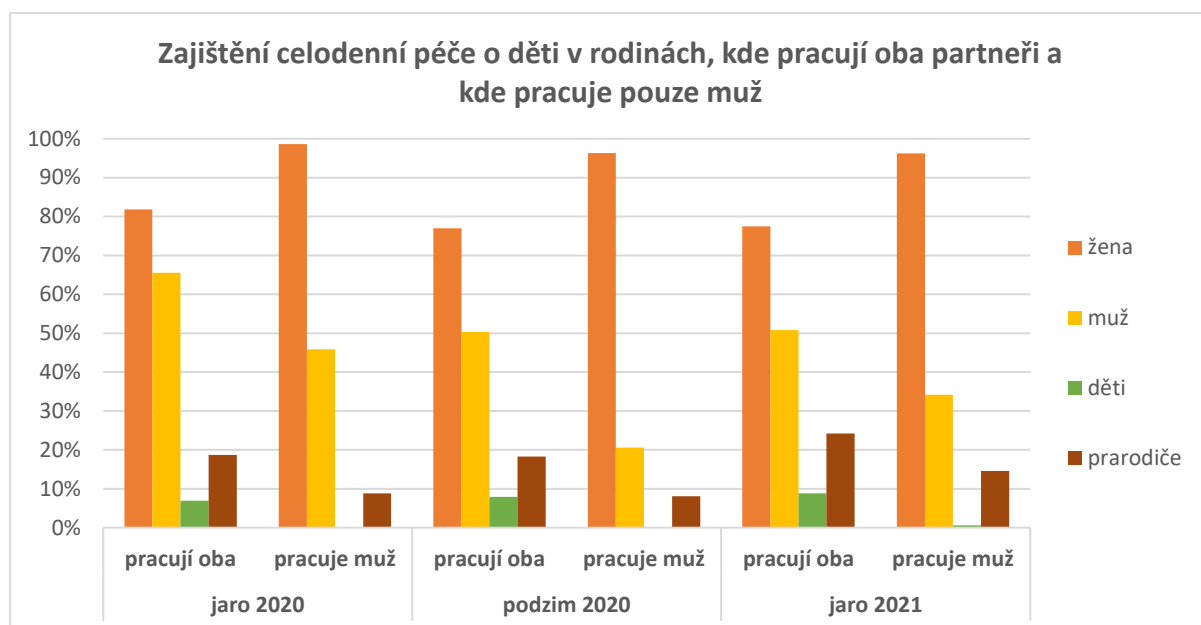
Péče na bedrech žen

V domácnostech, kde žije alespoň jedno dítě mladší 15 let, se výzkumníci ptali na to, kdo zajišťoval celodenní péči o dítě nebo děti v době, kdy vláda ČR zavedla tzv. lockdown a byly výrazně omezeny nebo zcela uzavřeny školy a kolektivní zařízení péče o nejmenší děti. V prosinci 2020 respondenti popisovali období jara (od poloviny března do konce června 2020) a podzimu (uzavření škol po 14. říjnu 2020). V opakovaném dotazování v dubnu 2021 respondenti popisovali právě probíhající období tzv. tvrdého lockdownu s omezením pohybu mezi okresy ČR.

Výsledky pilotní studie ukazují, že v drtivé většině domácností, kde byli přítomni oba partneři, zajišťovaly celodenní péči ženy, a to i v případech, že oba partneři pracovali. Muži se nejvíce podíleli na zajištění péče o děti v průběhu první vlny na jaře 2020, v dalších dvou vlnách se nicméně muži podíleli na zajištění celodenní péči o dítě v méně než polovině rodin.

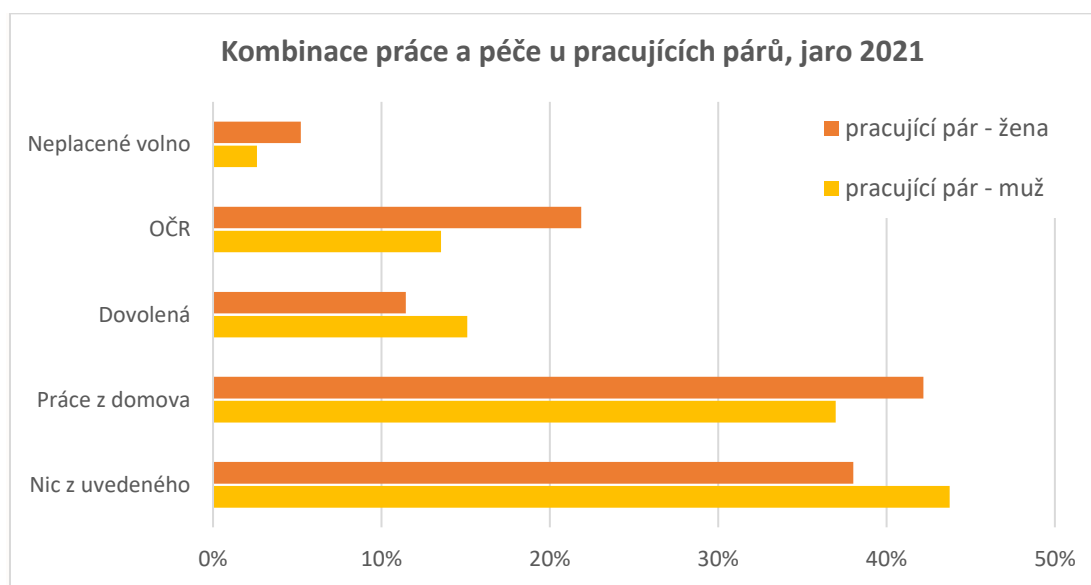

Ostatní příbuzní nebo známí pomáhali se zajištěním péče v minimu rodin, stejně tak jako kolektivní zařízení využívané před pandemií. Ve druhém a třetím lockdownu mírně vzrostlo zapojení prarodičů a ostatních osob (příbuzných a známých), především tam, kde byly děti školního věku (nejmladší dítě v domácnosti ve věku 7-14 let), a v domácnostech s oběma pracujícími rodiči.

Pro pracující rodiče byla řešením práce z domova

Páry, kde oba z partnerů pracují, využívaly ke zvládnutí práce a péče o děti v „nejtvrdším“ lockdownu z jara 2021 nejčastěji práci z domova. Ženy z pracujících párů využívaly častěji také možnosti čerpání ošetřovného. V menší míře partneři čerpali kvůli zajištění péče o dítě/děti dovolenou nebo neplacené volno.

Výzkum stále probíhá

Výzkum **Současná česká rodina** pokračuje a tazatelé po celé České republice právě oslovují další vybrané domácnosti. Cílem je dotázat 6000 mužů a žen ve věku 18-69 let. Každý respondent dostane za účast v projektu 500 korun. „Kvalitní a dostatečně velká data jsou základním předpokladem nejen pro pochopení toho, jaké dopady měla pandemie Covid-19 na jednotlivce a různé typy rodin, ale také pro to, abychom dokázali lépe popsat a pochopit, jak české rodiny žijí, jak se v posledních letech mění a jaké faktory ovlivňují jejich podobu i fungování“

říká Anna Šťastná z Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí a z katedry demografie a geodemografie PŘF UK, která je jednou z garantek projektu.

Na projektu Současná česká rodina, pracují společně experti z Masarykovy univerzity, Univerzity Karlovy a Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí. Výzkum je součástí rozsáhlého mezinárodního výzkumného projektu **Generations and Gender Programme (GGP)** a získaná data umožní nejen podrobnou analýzu českých rodin, ale také srovnání se situací v řadě evropských i mimoevropských zemí. Plně anonymizovaná data budou pro výzkumné účely dostupné výzkumníkům nejen u nás, ale také v zahraničí.

Aktuální informace o výzkumu a najdete na webových stránkách projektu, kde najdete [aktuality](#) i další [zajímavé předběžné výsledky](#) či [publikace](#). Aktivity projektu můžete sledovat i na sociálních sítích ([Facebook](#), [Twitter](#)).

Kontaktní osoba:

PhDr. Mgr. Anna Šťastná, Ph.D.

anna.stastna@natur.cuni.cz

Katedra demografie a geodemografie PŘF UK